

Spørgsmål 34:

Deler ministeren det indtryk, at dommeren er tilbøjelig til at lukke dørene, hvis forsvareren begærer det og anklagemyndigheden ikke protester?

Svar:

Udvalget anfører i betænkning nr. 1330/1997 på grundlag af nogle undersøgelser, at dørlukning kun sker i en lille procentdel af alle retsmøder, men at dørene oftere lukkes i sager, der omtales i medierne, end i retssager generelt, jf. også besvarelsen af spørgsmål nr. 35 nedenfor.

Det gør formentlig indtryk på retten, hvis både forsvareren og anklageren giver udtryk for, at der efter deres opfattelse er grundlag for dørlukning, og at de øvrige betingelser herfor er opfyldt. Justitsministeriet har ikke nærmere statistiske oplysninger herom.

Som anført i lovforslagets bemærkninger har de foreslåede regler om mediernes ret til at udtale sig i spørgsmål om dørlukning til formål at sikre, at der kommer synspunkter frem, som kan give retten bedre mulighed for at vurdere, om eller i hvilket omfang offentlighedsprincippet bør fraviges i den konkrete sag.

Spørgsmål 35:

Har ministeren oplysninger, der kan dokumentere, at der afholdes flere møder for lukkede døre end tidligere?

Svar:

I betænkning nr. 1330/1997 sammenholder udvalget resultaterne af to undersøgelser, som henholdsvis Justitsministeriet og udvalget selv har fået foretaget af, hvor ofte retsmøder holdes for lukkede døre, jf. betænkningen side 101-106 og 226-235. Justitsministeriets undersøgelse er foretaget i 1990 og vedrører årene 1984 og 1989, mens udvalgets undersøgelse vedrører 1994.

Udvalget konkluderer, at billedet af, hvor ofte retsmøder afholdes for lukkede døre, ikke i 1994 havde ændret sig i forhold til 1990-undersøgelsen. Udvalget anfører bl.a., at dørlukning kun sker i en lille procentdel af alle retsmøder, men at dørene oftere lukkes i sager, der omtales i massemedierne, end i retssager generelt.

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af yderligere oplysninger om antallet af dørlukninger.

Spørgsmål 36:

I hvilket omfang har lovforslaget imødekommet bekymringer og indvendinger fra domstolene og dommerforeningen?

Svar:

Lovforslaget indeholder ikke regler om journalisters adgang til at bruge referatbåndoptager under retsmøder. Som anført i lovforslagets bemærkninger, har Dommerforeningen og præsidenterne for Østre og Vestre Landsret og Københavns Byret frarådet at gennemføre forslaget herom i betænkning nr. 1330/1997, medmindre retterne får mulighed for selv at optage retsmøderne på bånd.

Repræsentanter for domstolene havde også indvendinger mod udvalgets forslag om at give journalister adgang til at få kopi af retsbøger, mens den pågældende sag verserer. Efter lovforslaget kan journalister få aktindsigt i retsbøger, når sagen er afsluttet.

Herudover anbefalede Præsidenten for Vestre Landsret i sit høringssvar, at kompetencen til at tillade billedoptagelse i rettens bygninger ved kollegiale retter og administrationsembeder blev tillagt vedkommende præsident eller administrerende dommer og ikke den enkelte dommer, sådan som udvalget havde foreslået.

Spørgsmål 37:

Hvad er begrundelsen for, at kun tilfældige journalister og ikke andre tilhørere skal have kæreadgang?

Svar:

Lovforslaget indebærer, at massemedierne får en kæreadgang, som andre, der er til stede som tilskuere ved et retsmøde, ikke får.

Også i nogle af høringssvarene og i den offentlige debat om udvalgets betænkning blev der stillet spørgsmål ved, om denne »forskelsbehandling« er rimelig. Der blev desuden peget på risikoen for, at medierne kommer til at involvere sig som en slags parter i sagerne.

Som anført i lovforslagets bemærkninger, er Justitsministeriet enig i, at det kan give anledning til væsentlig tvivl, om der bør indføres kæreadgang alene for massemedierne. Overvejelser om en bredere kæreadgang rejser imidlertid en række principielle og praktiske spørgsmål, der må indgå i det generelle reformarbejde vedrørende retsplejen, som Retsplejerådet er i gang